

4. Тарнавська Н.П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика : монографія / Н.П. Тарнавська. – Тернопіль : Вид-во "Економічна думка", 2008. – 454 с.
5. Історія економічних учень : підручник. – У 2 ч. / за ред. В.Д. Базилевича. – Вид. 3-тє, [перероб. та доп.]. – К. : Вид-во "Знання", 2006. – Ч. 1. – 582 с.
6. Єрмошенко М.М. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємництво : монографія / М.М. Єрмошенко, К.С. Горячева. – К. : Вид-во НА управління, 2010. – 232 с.

Маргита Н.О., Маргита М.В. Организационные основы конкурентоспособности субъектов хозяйствования

Рассмотрена сущность понятия "конкуренция". Обоснована необходимость эффективного взаимодействия субъектов хозяйствования с контрагентами рынка. Предложена структурная схема взаимодействия финансовой деятельности субъектов хозяйствования с интересами их контрагентов. Рассмотрены совокупность функциональных аспектов и методы обеспечения конкурентоспособности предприятия в условиях цикличности финансовых кризисов. Проанализировано влияние взаимодействия организационной структуры субъектов хозяйствования на конкурентоспособность финансовой деятельности.

Ключевые слова: конкурентоспособность, субъекты хозяйствования, среда, структура, взаимоотношения, интересы.

Marhita N.O., Marhita M.V. The Organizational Basis of Entities Competitiveness

The essence of the concept of "competition" is researched. The necessity of effective interaction entities with market counterparties is studied. The block diagram of business entities financial activities interaction with their counterparts is proposed. The set of functional aspects and methods of ensuring competitiveness in terms of financial crises recurrence is analysed. The interaction effect of business entities organizational structure on the financial activity competitiveness is observed.

Keywords: competitiveness, economic entities, environment, structure, relationships, interests.

УДК 368.811 *Аспір. О.В. Прокоф'єва¹ – Київський НУ ім. Тараса Шевченка*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПЕРЕСТРАХОВОЇ ГРУПИ REINSURANCE GROUP OF AMERICA ТА ЇЇ ОСНОВНИХ СЕГМЕНТІВ

Розглянуто історію розвитку перестрахової компанії Reinsurance Group of America, визначено основні показники її розвитку. Для більш повного аналізу досліджено структуру портфеля цієї перестрахової групи та напрями її розвитку. Досліджено зібрану брутто- та нетто-премію з різних сегментів перестрахової групи Reinsurance Group of America. Зазначено, що основним напрямом діяльності перестрахової групи RGA є перестрахування життя. До слабких місць цієї групи належить корпоративний сектор. До сильних позицій перестрахової групи можна віднести наявність досконало розроблених таблиць смертності, які дають змогу чітко визначити перестрахові тарифи при підписанні різних договорів перестрахування життя. Лідерство RGA досягається за рахунок розробки нових програм як для індивідуального перестрахування життя.

Ключові слова: види перестрахування життя, фінансова стійкість перестрахової групи, брутто- та нетто-премія, розподіл пере страхового бізнесу за сегментами.

Постановка проблеми. Світовий ринок перестрахування представлений багатьма перестраховими компаніями, які мають достатні фінансові потужності для виконання своїх зобов'язань у разі настання страхового випадку. Одним із

найпотужніших ринків перестрахування є американський ринок, на якому лідируючі позиції займає перестрахова група Reinsurance Group of America.

Виклад основного матеріалу. Reinsurance Group of America розпочала свою діяльність у Сполучених Штатах у 1973 р. як відділ генеральної перестрахової компанії, яка була створена Генеральною американською компанією зі страхування життя. З 1992 р. цей відділ стає Генеральною американською перестраховою Групою Америки як холдингова компанія для своїх перестрахових операцій. У тому ж році, RGA придбала національну перестрахову компанію Канади та відкрила свій перший міжнародний офіс. У 1993 р. RGA почала публічну торгівлю на Нью-Йоркській фондовій біржі. До 1999 р. ця перестрахова група значно розширила сферу свого впливу, RGA відкрила додаткові офіси в Іспанії, Гонконгу, Японії, Австралії, Новій Зеландії, Малайзії, Південній Африці, Великобританії, Мексиці та Тайвані.

У 2000 р. страхова компанія Metropolitan Life (MetLife, Inc) придбала корпорацію GenAmerica, яка включала в себе генеральну американську компанію та її дочірні підприємства, що дозволило їй отримати контрольний пакет акцій у власності в RGA. У 2008 р. RGA стає автономною компанією, але після того, як вона відокремилася від MetLife, Inc. У період з 2002 по 2011 р. RGA відкриває додаткові офіси в Південній Кореї, Індії, Китаї, Польщі, Франції, Італії, Німеччині, Нідерландах та на Близькому Сході. У 2010 р. RGA завершила придбання ReliaStar в США та перестрахову групу ING, яка займалася перестрахуванням життя, нещасних випадків і здоров'я в Канаді.

На сьогодні RGA є однією з найбільших компаній у світі з перестрахування життя, її штаб-квартира знаходиться у США (Сент-Луїс, Міссурі). Також RGA має штаб-квартиру в Торонто, яка здійснює регулювання та підтримку всіх операцій з перестрахування в усьому світі, зокрема у Канаді, США та на міжнародних ринках. У штаб-квартирі, яка знаходиться в Торонто, здійснює детальний аналіз проведених операцій та наданих послуг у широкому діапазоні дисциплін і підтримує основні напрямки бізнесу, які включають індивідуальне перестрахування життя, індивідуальні переваги перестрахування, групи перестрахування, фінансові рішення, факультативний андеррайтинг і розробку нових продуктів. Перестрахова група здійснює операції перестрахування в 25 країнах світу, її активи оцінюються в \$ 40200000000 дол., вона здійснює операції з перестрахування життя на суму \$ 2900 млрд дол.

RGA надає такі послуги та продукти:

- Індивідуальне перестрахування життя. RGA є світовим лідером у сфері передачі ризику смертності, бази даних смертності та захворюваності.
- Перестрахова група постійно аналізує дані для виявлення тенденцій у демографічній сфері та здійснює вплив на покращення здоров'я та довголіття населення.

RGA надає такі види перестрахування життя: перестрахування на певний термін; перестрахування на весь період життя; універсальне перестрахування життя; додаткові переваги в перестрахованні життя; групове перестрахування життя та до останньої особи, яка залишиться в живих; корпоративне перестрахування життя; перестрахування життя на випадок смерті або катастрофічного випадку.

¹ Наук. керівник: проф. О.О. Гаманкова, д-р екон. наук – Київський НЕУ ім. Вадима Гетьмана

Індивідуальні переваги у перестрахованні. На додаток до ризику смертності, люди у всьому світі стикаються з ризиками впливу важкої хвороби, втрати працездатності, слабкості у старості та періоду очікування до настання смерті. RGA активно допомагає своїм клієнтам та задовольняє їх потреби – відповідно до загальної егіди "живих пільг". Різні ринки відреагували на ці виклики по-різному, але рішення загалом можна розділити на п'ять основних категорій: здоров'я, критичні захворювання, інвалідність, довготермінового догляду та страхове довголіття. Попит на живі пільги продовжує зростати завдяки демографічним змінам, медичним досягненням та змінам, які відбуваються в уряді для покращення життя населення. Як одна з найбільших у світі перестраховальних компаній з обширними базами даних смертності та захворюваності RGA показує, як медицина та спосіб життя впливають на тривалість життя населення. Розвиток сучасних технологій дає змогу побороти велику кількість захворювання та збільшити тривалість життя людини в XXI ст.

Групове перестраховання. Цей вид перестраховання пропонують здебільшого корпоративному сектору. Перестрахова компанія пропонує такі види перестраховання, як життя, здоров'я, інвалідність, аварія, важке захворювання, довготривале звільнення, перестраховання спеціальних ризиків працівників, які працюють в великих корпораціях. Також для корпоративного сектору перестрахова група RGA пропонує розробку нових продуктів перестраховання, семінари та навчання працівників, підтримку в вирішенні суперечок, резервну оцінку та дослідження ринку, ідентифікацію ризику та його оцінку.

Фінансові рішення. Перестрахова група RGA пропонує компаніям покращити рівень свого капіталу та фінансовий стан шляхом таких фінансових рішень: ефективне використання капіталу, а також поліпшення доходу від капіталу; капіталомісткість рішень, які допоможуть управляти інвестиційними ризиками; довговічність рішень, які пов'язані з ануїтетами; рішення з приводу надання допомоги щодо усунення капіталу неефективності; рішення щодо конкретного виду господарської діяльності; придбання інших компаній або великих пакетів бізнесу; зниження волатильності доходів і претензій; нормативні і податкові рішення; допомога в розробленні інвестиційних стратегій щодо зниження ризику реінвестування; допомога в розробленні інвестиційних принципів та ідей, що стосуються бухгалтерського обліку та податкових наслідків певних структур перестраховання та інвестиційної стратегії.

Факультативний андеррайтинг. Андеррайтинг є одним із головних конкурентних переваг перестрахової компанії RGA. Компанія надає підтримку андеррайтингу під час індивідуального перестраховання життя, перестраховання на випадок довголіття та перестраховання корпоративного сектору. RGA є провідним фахівцем у розгляді факультативного андеррайтингу, компанія розглянула у 2012 р. близько 327000 випадків, а з 1979 р. понад 3 млн випадків факультативного андеррайтингу. Компанія спеціалізується на індивідуальному вирішенні великих випадків андеррайтингу та неякісної оцінки ризику.

Розроблення нових продуктів. Кожна компанія стикається з багатьма проблемами, які виникають у процесі розвитку бізнесу та отримання прибутку. Перестрахова компанія RGA надає послуги, пов'язані з актуарними розрахунками,

ми, андеррайтингом, розглядом претензій, продажем, просуванням продукції, управління продуктом та науково-дослідними операціями. Компанія надає кваліфіковану консультацію щодо введення нових та вже наявних продуктів, допомагає керувати портфелем компанії. Розгалужена мережа перестрахової групи RGA допомагає отримати найоперативнішу інформацію щодо певного продукту або послуги у найкоротші терміни.

Розроблення та надання послуги електронного андеррайтингу. Перестрахова компанія RGA розробила для своїх клієнтів спеціальне програмне забезпечення, яке дає змогу оперативно реагувати на нововведення та підтримувати свою конкурентоздатність. Перестрахова компанія RGA по усіх своїх підрозділах утримувала найвищий кредитний рейтинг, який зображено у табл. 1.

Табл. 1. Рейтинг фінансової стійкості перестрахової групи RGA.

Рейтинг фінансової стійкості перестраховика	A.M. Best Company	Moody's Investors Service	Standard & Poor's
RGA Reinsurance Company	A+	A1	AA-
RGA Life Reinsurance Company of Canada	A+	Дані відсутні	AA-
RGA International Reinsurance Company	Дані відсутні	Дані відсутні	AA-
RGA Global Reinsurance Company	Дані відсутні	Дані відсутні	AA-
RGA Reinsurance Company of Australia Limited	Дані відсутні	Дані відсутні	AA-

Джерело: склав автор на основі даних [2].

Перестрахова група RGA містить такі підрозділи: RGA Reinsurance, Parkway Reinsurance Company ("Parkway Re"), Rockwood Reinsurance Company ("Rockwood Re"), Castlewood Reinsurance Company ("Castlewood Re"), Timberlake Reinsurance Company II ("Timberlake Re"), RGA Canada, RGA Barbados, RGA Americas, Manor Reinsurance, Ltd. ("Manor Re"), RGA Atlantic, RGA Worldwide Reinsurance Company, Ltd. ("RGA Worldwide"), RGA Global Reinsurance Company, Ltd. ("RGA Global"), RGA Australia, RGA International, RGA Reinsurance Company of South Africa, Limited ("RGA South Africa").

Компанія отримує всі свої доходи через договори перестраховання, які охоплюють портфель таких страхових продуктів, як життя і здоров'я, зокрема перестраховання життя на певний термін, загалом життя, довічне перестраховання життя, групове перестраховання життя і здоров'я, спільне перестраховання життя і страхування останнього живого, перестраховання від невиліковних захворювань, інвалідності, а також активів та фінансове перестраховання.

У табл. 2 представлено страхові внески компанії, що належать кожному з сегментів за вказані періоди. Розглянемо частку бруто-премії та нетто-премію, яку отримали різні підрозділи перестрахової групи RGA у 2009-2012 рр. (млн дол.). Як видно з цієї таблиці, відбувається постійне збільшення бруто- та нетто-премії. Найбільшу частку премії приносять перестрахові операції у США, Канаді та Азії. Найменшу частку премії приносить перестраховій групі RGA корпоративний сектор.

Якщо ж дивитися на динаміку бруто- та нетто-премії, то можна побачити, що Канада в 2012 р. втратила частину своїх перестрахових операцій, внаслідок чого відбулося зменшення її бруто-премії. Інші сегменти перестрахової

групи RGA зберігають позитивну динаміку за рахунок вірної політики, репутації та швидкості виплати зобов'язань у разі настання страхового випадку.

Табл. 2. Брутто- та нетто-премія, отримана перестраховою групою RGA (млн дол.)

Країна, регіон	Роки		2010		2011		2012	
	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
Брутто-премія								
США	3993,7	55,4	4189,7	54,4	4525,0	55,0		
Канада	1077,8	15,0	940,1	12,2	968,6	11,8		
Європа та Південна Африка	950,9	13,2	1224,4	15,9	1338,0	16,2		
Азія	1170,7	16,3	1341,3	17,4	1391,8	16,9		
Корпоративний сектор та інше	7,8	0,1	8,7	0,1	9,2	0,1		
Всього	7200,9	100 %	7704,2	100 %	8232,6	100 %		
Нетто – премія								
США	3797,1	57,0	3992,7	54,4	4322,9	54,7		
Канада	797,2	12,0	835,3	11,4	915,7	11,6		
Європа та Південна Африка	918,5	13,8	1194,5	16,3	1308,5	16,5		
Азія	1130,1	17,1	1304,5	17,8	1350,3	17,1		
Корпоративний сектор та інше	7,8	0,1	8,7	0,1	9,2	0,1		
Всього	6659,7	100 %	7335,7	100 %	7906,6	100 %		

Джерело: склав автор на основі даних [1].

Загалом у перестраховій групі RGA є чотири великих сегменти, які здійснюють перестрахові операції по всьому світі. До таких сегментів належать ринок перестраховання у США, ринок у Канаді, Азії, а також ринок перестраховання у Європі та Південній Африці. На рис. видно відсоткове співвідношення даних сегментів у 2010-2012 рр. Найвагоміше місце у перестраховій групі RGA займає ринок перестраховання у США, далі ринок у Європі та Південній Африці, Азії та Канаді.

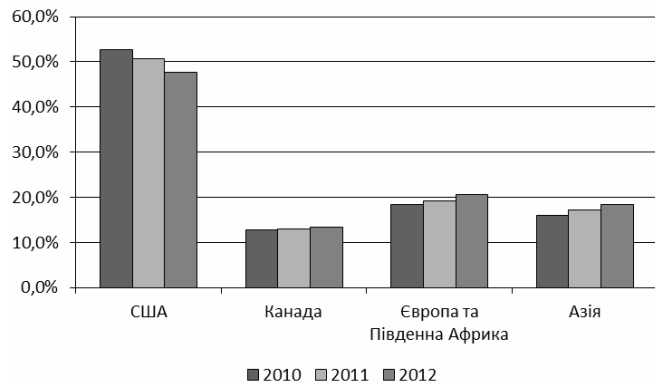

Рис. Розподіл перестрахового бізнесу за сегментами (%) [3]

Перестраховий ринок США дещо послабив свої позиції, у 2010 р. його покриття становило 52,8 %, а у 2012 р. тільки 47,7 %. Перестраховий ринок Канади стабільно утримує сегмент перестраховання на рівні 12-13 %. Перестрахо-

вий ринок Європи, Південної Африки та Азії збільшив свої перестрахові можливості за три роки десь на 2-3 %, що є вагомим показником для перестрахової групи RGA, оскільки ці ринки мало розвинені, а перестрахові операції майже не здійснюються.

Операції в США складаються з двох основних субсегментів: традиційний та нетрадиційний. Традиційний підсегмент передусім спеціалізується на індивідуальному перестрахованні ризику смертності і, меншою мірою, перестраховання здоров'я та довготермінового догляду за людиною. Нетрадиційний підсегмент складається з капіталомістких видів перестраховання і фінансового перестраховання.

Висновки. Під час аналізу перестрахової групи RGA ми дійшли висновку, що компанія починаючи з 1973 р. не тільки закріпила свої позиції на ринку перестраховання США, але й розширила географію своєї діяльності на весь світовий ринок перестраховання. На сьогодні перестрахова група має свої представництва на всіх континентах світу та займає провідні або лідируючі позиції у перестраховому сегменті.

Провідним напрямом діяльності перестрахової групи RGA є різні види перестраховання життя. З проведеного аналізу можна виявити також слабкі місця цієї групи, до яких належить розвиток корпоративного сектору, який має досить скромні фінансові показники. До сильних сторін перестрахової групи можна віднести наявність досконало розрахованих таблиць смертності, які дають змогу чітко визначити перестрахові тарифи при підписанні різних договорів перестраховання життя.

RGA є визнаним лідером на ринку перестраховання життя як в США, так і за її межами. Таке лідерство досягається за рахунок розробки нових програм як для індивідуального перестраховання життя, так і для корпоративного сектору, надання різних видів послуг корпоративному сектору, чіткої тарифної та андеррайтерської політики, наявності власних розрахункових таблиць і показників з перестраховання життя.

Література

1. Британська багатонаціональна корпорація, яка надає професійні послуги в області управління ризиком, страхування та перестраховання / Офіц. сайт. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.aon.com/reinsurance/default.jsp>
2. Перестрахова група Америки / Офіц. сайт. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.rgare.com/Pages/home.aspx>
3. Звіт за 2012 рік перестрахової групи Америки / Офіц. сайт. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.rgare.com/about/Documents/RGA_2012_Annual_Report.pdf.

Прокофьева Е.В. Особенности развития перестраховой группы Reinsurance Group of America и ее основных сегментов

Рассмотрена история развития перестраховой компании Reinsurance Group of America, определены основные показатели ее развития. Для более полного анализа исследована структура портфеля данной перестраховой группы и направления ее развития. Исследована собранная брутто- и нетто-премия из разных сегментов перестраховой группы Reinsurance Group of America.

Отмечено, что основным направлением деятельности перестраховой группы RGA является перестрахование жизни. К слабым местам данной группы принадлежит корпоративный сектор. К сильным сторонам перестраховой группы можно отнести наличие в

совершенство рассчитанных таблиц смертности, которые позволяют четко определить перестраховые тарифы при подписании разных договоров перестрахования жизни. Лидерство RGA достигается за счет разработки новых программ для индивидуального перестрахования жизни.

Ключевые слова: виды перестрахования жизни, финансовая стойкость перестраховой группы, брутто- и нетто-премия, распределение перестрахового бизнеса по сегментам.

Prokof'eva O.V. The Peculiarities of the Reinsurance Group of America and its Basic Segments

The history of reinsurance company "Reinsurance Group of America" development is studied. The basic indicators of its development are defined. The reinsurance group portfolio structure and directions of its development are researched in order to make a more complete analysis. The article researches the selected gross and net premium from the different segments of the reinsurance group "Reinsurance Group of America". The main focus of the reinsurance group RGA Reinsurance is proved to be life insurance. One of the weaknesses of this group is the corporate sector. The reinsurance groups strengths include the presence of a perfectly calculated mortality tables which allow to define reinsurance rates when signing various contracts of life reinsurance. RGA Leadership is achieved through the development of new applications for individual life reinsurance.

Keywords: kinds of life reinsurance, financial stability of reinsurance group, gross and net premium, distribution of the reinsurance business according to the segments.

УДК 368.021:338.48

Аспір. М.В. Рібун¹ – Львівський ДУВС

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ СТРАХУВАННЯ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

На основі аналізу наукових уявлень про страхування визначено сутність дефініції "туристичне страхування" та обґрунтовано основні засади функціонування страхового ринку. Враховуючи особливості туристичного бізнесу в Україні, визначено наявні проблеми суб'єктів туристичної діяльності у системі страхового забезпечення. Виходячи з позицій економічної безпеки, досягнення високого рівня конкурентоспроможності на міжнародному ринку туристичних послуг та забезпечення сталого розвитку туризму унеможливується без функціонування надійної системи страхування туристичної діяльності і туристів зокрема. З огляду на це, охарактеризовано основні та додаткові види страхування в туризмі, які пропонуються на вітчизняному ринку страхових послуг.

Ключові слова: страхування, страхування в туризмі, обов'язкове страхування, добровільне страхування, ризик.

Постановка проблеми. Зростання туристичного потоку у світі та динамічний розвиток туристичного бізнесу в Україні особливо актуалізують питання безпеки туристів під час подорожей. Особливість туристичного бізнесу проявляється у наявності різних факторів ризику, які мають безпосередній вплив, з одного боку, на туристів, а з іншого – на діяльність туристичних підприємств. З огляду на це, однією з найважливіших умов формування дієвої системи безпеки в туризмі є страхування. Адже саме в процесі страхування визначається якість послуг, а також створюється імідж туристичної галузі загалом. Станом на сьогодні сучасний ринок страхування потребує нових підходів до розуміння основних категорій його функціонування, оскільки досвід показує, що фінансова надійність посідає чи не останнє місце в структурі страхової послуги.

¹ Наук. керівник доц. Л.М. Томаневич, канд. екон. наук

Стан дослідження. Різні підходи до питання щодо вивчення страхового ринку в Україні перебувають у колі наукових інтересів таких вчених, як: В. Базилевич, Н. Внукова, Т. Гарматій, С. Попович, І. Стремковська, О. Заруба, В. Шахов, М. Шимінова, Л. Рейтмана. Дослідження ризиків у туристичній діяльності та їх страхування здійснено у працях таких науковців, як: А. Крутик, Н. Машина, О. Охріменко, Л. Шматько та ін. Однак, незважаючи на певні дослідження з цієї проблеми, ринок страхування у сфері туризму потребує як теоретичного вивчення, так і практичного аналізу основних показників його діяльності.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування основних засад функціонування ринку страхування в туризмі, аналіз наявних проблем суб'єктів туристичної діяльності у системі страхового забезпечення, а також дослідження видів страхування в туризмі, які пропонуються на сучасному ринку страхових послуг.

Виклад основних положень. Сучасна економічна ситуація в Україні демонструє зростання кількості небанківських фінансових установ, що мають вагомий вплив на загальний стан фінансового сектору країни. Так, за даними Нацкомфінпослуг станом на 01.01.2013 р., загальна кількість СК (Non-Life) на страховому ринку становила 384 компанії [1]. Основною діяльністю страхових компаній є страхування життя, страхування відповідальності, особисте страхування, майнове перестраховання тощо.

Відповідно до ст. 1 Закону України "Про страхування" від 07.03.1996 р., під страхуванням розуміється вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних і юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення цих фондів [2]. Розглядаючи наукові підходи до визначення цієї дефініції, зосередимо увагу на деяких із них.

Стремковська І.В. визначає страхування як систему економічних відносин між конкретними суб'єктами господарювання, де з одного боку виступають страхувальники, а з іншого – страховики. Необхідною умовою страхування є майнова самостійність суб'єктів господарювання і їхня зацікавленість у переданні відповідальності за наслідки ризику спеціалізованим формуванням [3], цитата [7].

Шахов В.В. вказує, що під страхуванням розуміється система економічних відносин, яка включає створення за рахунок організацій і населення спеціального фонду коштів і використання цього фонду для відшкодування збитку майна від стихійних лих та інших несприятливих випадкових явищ, а також для надання громадянам допомоги в разі настання різних подій в їхньому житті [4, с.15], цитата [7].

Рейтмана Л.І. визначає страхування як сукупність особливих замкнених перерозподільчих відносин між його учасниками з приводу формування за рахунок грошових внесків цільового страхового фонду, призначеного для відшкодування можливого надзвичайного й іншого збитку підприємствам і організаціям або для надання грошової допомоги громадянам [5, с.144], цитата [7].